

Bilag 1 Overblik over politisk behandling

Økonomiudvalget 06.05.2025, Offentlig høring af Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028

Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget skal tage stilling til en revideret version af Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 samt beslutte, om disse kan sendes i offentlig høring. Økonomiudvalget skal i forlængelse heraf tage stilling til delmål inden for Økonomiforvaltningens ressort. Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 har fra den 11. marts til den 24. april været i høring i kommunens stående politiske udvalg, lokaludvalg og råd. Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen har med afsæt i de indkomne høringssvar justeret Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028. Der er foretaget præciseringer vedrørende bl.a. økonomiske konsekvenser og potentialet for grønne jobs. Der er til handleplanen desuden tilføjet et initiativ om opkvalificering til grønne kompetencer i kapitel 8. Indholdsmæssigt tager den kommende klimastrategi fortsat afsæt i de pejlemærker for klimainsatsen, der blev besluttet af Borgerrepræsentationen i september 2021.

Radikale Venstre stillede følgende ændringsforslag (ÆF1) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at delmål 1 i klimastrategien ændres til følgende: "Københavns Kommune bidrager til en reduktion af mindst 1/3 af biomasseforbruget i Hovedstadsområdet i 2035 og op imod halvdelen i 2050 ved at etablere decentral, elbaseret varmeproduktion i form af geotermi, 300MW varmepumper og 550 MW elkedler i København inden 2035."

Enhedslisten og Radikale Venstre fremsatte følgende ændringsforslag (ÆF2) som tilføjelse til 4. at-punkt:

- dog således, at følgende tilføjes til klimahandleplanens initiativ 1.8: "at Københavns Kommune arbejder for at der i regi af Energi på Tværs eller et andet, evt. et nyt, samarbejde for kommuner og forsyningsselskaber, herunder bl.a. Vestforbrændingen I/S, i Hovedstadsområdet, udarbejdes en fælles energistrategi for den grønne omstilling i Hovedstadsområdet, der kan spille sammen med Københavns Energistrategi, da Københavns Kommunes energiforsyning er tæt sammenvævet med de øvrige kommuners og Københavns Kommune er medejer af Vestforbrændingen I/S."

Klima og Byudvikling

Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Enhedslisten og Venstre fremsatte følgende ændringsforslag (ÆF3) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at følgende tilføjes til Klimahandleplanens kapitel 9:
"Kommunen vil fortsætte kortlægningen af muligheden for at etablere solenergi på kommunale bygninger. Hvor det er teknisk, økonomisk og juridisk muligt, skal solenergi være etableret senest 2035."

Enhedslisten og Venstre fremsatte følgende ændringsforslag (ÆF4) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at følgende tilføjes til Klimahandleplanens initiativ 1.7:
"Desuden har Københavns Kommune i Budget 2025 vedtaget følgende hensigtserklæring: "Solenergi på Københavns Kommunes bygninger: EU's seneste direktiv om bygningers energimæssige ydeevne (bygningsdirektivet) forpligter medlemsstaterne til at sikre opsætning af solenergianlæg, hvor det er teknisk, økonomisk og funktionelt gennemførligt. Parterne er på den baggrund enige om, at Københavns Kommune fuldt ud skal udnytte mulighederne for at opsætte solceller på nybyggeri, gerne så solcelledirektivet kan efterleves allerede fra 2025."

Enhedslisten og Venstre fremsatte følgende ændringsforslag (ÆF5) som nyt 6. at-punkt:

"at der frem mod næste behandling af Klimahandleplanens kapitel 2 'Energi forbrug i bygninger' tilføjes beskrivelse af EU-krav til boliger, renovering af offentlige bygninger og energibesparelser i den offentlige sektor, samt at der tilføjes et mål for Københavns Kommune, der er mindst lige så ambitiøst som kommende EU-krav til offentlige bygninger (renovering af 3 pct. af bygningsarealet i de bygninger, der har under energimærke B)."

Det af Radikale Venstre fremsatte ændringsforslag (ÆF1) blev godkendt med 8 stemmer mod 4. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For stemte: Ø, C, B og F.

Imod stemte: A, V og I.

Det af Enhedslisten og Radikale Venstre fremsatte ændringsforslag (ÆF2) blev godkendt med 11 stemmer mod 1. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For stemte: A, Ø, C, B, F og V.

Imod stemte: I.

Det af Enhedslisten og Venstre fremsatte ændringsforslag (ÆF3) blev godkendt uden afstemning.

Det af Enhedslisten og Venstre fremsatte ændringsforslag (ÆF4) blev godkendt uden afstemning.

Det af Enhedslisten og Venstre fremsatte ændringsforslag (ÆF5) blev godkendt med 11 stemmer mod 1. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For stemte: A, Ø, C, B, F og V.

Imod stemte: I.

Socialdemokratiet, Radikale Venstre og SF videreførte deres protokolbemærkning fra Teknik- og Miljøudvalgets møde den 28. april 2025:

”Med Klimastrategi 2035 sætter vi i Københavns Borgerrepræsentation et meget højt ambitionsniveau for kommunens klimaindsats. Partierne mener, at investeringer i strukturelle og påviseligt virkningsfulde klimatiltag som CO₂-fangst og vedvarende energikilder er afgørende for, at Københavns Kommune når målet om klimapositivitet i 2035. I Københavns Kommune skal vi gå forrest ved at reducere vores egen udledning fra indkøb og byggeri, stille vores viden og indsigter fra kommunens ambitiøse indsatser til rådighed for byens øvrige aktører samt skabe bedre rammer for, at grønne og klimavenlige valg bliver det nemme og attraktive valg for københavnere i hverdagen.

Nu sendes Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 i offentlig høring for at få input fra borgere, virksomheder og organisationer i byen. Det er vigtigt for partierne, at der er sammenhæng mellem indhold i Klimastrategien 2035 og Klimahandleplanen 2026-2028, når de skal politisk behandles efter den offentlige høring.”

Socialdemokratiet videreførte deres protokolbemærkning fra Teknik- og Miljøudvalgets møde den 28. april 2025:

”Bygge- og anlægsområdet er en stor kilde til udledninger, og vi anser det som et helt centralt område, hvor Københavns Kommune kan gå forrest med egne erfaringer og bidrage til at skubbe branchen mod mere klimavenlige løsninger. Socialdemokratiet ønsker et fokus på løsningerne, der er kendte og som forventes at have reelle CO₂-effekter, samt et fokus på der, hvor Københavns Kommune kan være med til at dele viden og erfaringer, samt i en myndighedsrolle skabe de bedste forudsætninger for at branchen kan arbejde videre med klimavenlige løsninger.

Socialdemokratiet foreslår derfor, at initiativ 3.1 Klimahensyn i myndighedsbehandlingen, samt første del af initiativ 3.5, der vedrører afsøgning af potentialer for fortætning og transformation (3.5.1) begge indgår som hensigt i myndighedsbehandlingen uden forventning eller mål om effekt. For initiativ 3.5.1 foreslår Socialdemokratiet, at initiativet her kan have fokus på at afsætte en mindre pulje til pilottest.

Socialdemokratiet foreslår samtidig, at initiativ 3.4 fremadrettet indgår i regi af Energispring. Endelig foreslår vi, at initiativ 3.7 Lokaledeling i byens bygninger udgår af Klimahandleplan 2026-2028 som selvstændigt initiativ. Socialdemokratiet anser det på nuværende tidspunkt for tidligt at have initiativet med i en klimahandleplan, da der er for store usikkerheder om effekten af initiativet.”

Enhedslisten, Radikale Venstre og SF videreførte deres protokolbemærkning fra Teknik- og Miljøudvalgets møde den 28. april 2025:

”Partierne anerkender behovet for en bred opbakning bag klimastrategi 2035 og klimaplan 2026-2028, hvilket er vigtigt for arbejdet med den grønne omstilling. For at nå de ambitiøse mål - og positive sideeffekter som mindre luft- og støjforurening - kommer vi imidlertid heller ikke uden om, at vi også skal øge indsatserne for at omstille biltrafikken fra fossildrevne til fossilfrie køretøjer, reducere behovet for bilejerskab og øge fremkommeligheden for alternative transportvalg. Selvom trængselsafgifter er en vigtig del af løsningen, der kræver lovgivning, kommer vi ikke uden om kommunen har en vigtig rolle at spille, da vi bl.a. skal sikre mere ladeinfrastruktur, sikre bedre vilkår for delebiler og massive investeringer i cykelinfrastruktur og kollektiv transport.”

Enhedslisten, Radikale Venstre og SF videreførte deres protokolbemærkning fra Teknik- og Miljøudvalgets møde den 28. april 2025:

”Det er for partierne afgørende, at København får en ambitiøs Klimastrategi 2035 med tilhørende Klimahandleplan. Og at der er bred opbakning til Klimastrategi og Klimahandleplanen, så de mange initiativer kan finansieres i kommende budgetforhandlinger og ikke forbliver flotte ord i en plan, men rent faktisk bliver til virkelighed. Kommunen har allerede gang i mange initiativer, som det fremgår af Appendix til Klimastrategien. Og vi vil arbejde for, at der i kommende budgetter og handleplaner sættes gang i endnu flere. For både borgere og virksomheder efterspørger, at kommunen sætter turbo på den grønne omstilling.”

Det Konservative Folkeparti videreførte deres protokolbemærkning fra Teknik- og Miljøudvalgets møde den 28. april 2025:

”Vi konservative synes, at Københavns Kommune skal have en ambitiøs klimastrategi, hvor kommunen går forrest, men blander sig mindre i, hvad københavnernes gør hjemme ved køkkenet - og spisebordene. Vi er glade for de høje ambitioner med, at energirenovere kommunale bygninger og begrænse brugen af vand, varme og elektricitet. Vi er også glade for, at kommunen i sine indkøb i milliardklassen er ambitiøse og meget klimabevidste. Vi savner fokus på, hvordan kommunen kan begrænse trængslen ved bl.a. at reducere busser og udflytterbusser. Vi ser gerne, at vi får bygget flere cykelstier og mere Metro for at motivere til grøn transport. Vi ser også gerne, at prisen i den kollektive trafik reduceres. Vi savner fokus på stormflods- og skybrudssikring, der udsætter byen og mange hjem for klimamæssige, menneskelige og økonomiske katastrofer. Vi er imod, at kommunen blander sig i, hvor københavnernes holder ferie, eller begrænser københavnernes muligheder for at spise, som man vil. Vi ønsker heller ikke, at kommunen skal begynde at undervise i ”klimaretfærdighed” og begynde at udskamme mennesker, der ikke handler efter bestemte kommunalt besluttede overbevisninger.

Vi siger klart nej til kommunal indblanding i københavnernes madvalg. Kommunen skal ikke blande sig i, hvad private skal og må servere rundt om i byen. Vi er derfor ikke med på et kommunalt krav om obligatoriske grønne madvalg ved stadepladser rundt i byen - hvem vil vælge kilde-

vand og æbler til julemarked i stedet for gløgg og æbleskiver? Vi vil gerne have en klimastrategi med fokus på konkrete klimareducerende tiltag og mindre fokus på symbolske forslag uden reel CO₂-reducerende effekt. Generelt ønsker vi, at fokus fastholdes på at nedbringe CO₂-udledninger og ikke på at blande sig i, hvordan københavnere indretter deres tilværelse eller spisevaner."

Venstre videreførte deres protokolbemærkning fra Teknik- og Miljøudvalgets møde den 28. april 2025:

"Venstre mener, vi skal have en ambitiøs Klimastrategi, der fokuserer på tiltag, hvor Københavns Kommune kan spille en afgørende rolle. Vi bakker derfor op om størstedelen af Klimastrategien og Klimahandleplanen. Vi glæder os over, at kapitel 4-8 er taget ud af Klimahandleplanen, da vi mener, mange af de tiltag gik for langt ift. kommunens rolle samt respekten for københavnernes privatliv."

Teknik- og Miljøudvalget 28.04.2025, Offentlig høring af Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028

Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget skal tage stilling til en revideret version af Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 samt beslutte, om disse kan sendes i offentlig høring. Økonomiudvalget skal i forlængelse heraf tage stilling til delmål inden for Økonomiforvaltningens ressort. Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 har fra den 11. marts til den 24. april været i høring i kommunens stående politiske udvalg, lokaludvalg og råd. Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen har med afsæt i de indkomne hørings svar justeret Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028. Der er foretaget præciseringer vedrørende bl.a. økonomiske konsekvenser og potentialet for grønne jobs. Der er til handleplanen desuden tilføjet et initiativ om opkvalificering til grønne kompetencer i kapitel 8. Indholdsmæssigt tager den kommende klimastrategi fortsat afsæt i de pejlemærker for klimaindsatsen, der blev besluttet af Borgerrepræsentationen i september 2021.

Ændringsforslag vedr. klimastrategien:

Radikale Venstre stillede følgende ændringsforslag (ÆF1) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at delmål 1 i klimastrategien ændres til følgende: "Københavns Kommune bidrager til en reduktion af mindst 1/3 af biomasseforbruget i Hovedstadsområdet i 2035 og op imod halvdelen i 2050 ved at etablere decentral, elbaseret varmeproduktion i form af geo-termi, 300MW varmepumper og 550 MW elkedler i København inden 2035."

Ændringsforslaget (ÆF1) blev vedtaget med 6 stemmer mod 4. Ingen undlod at stemme.

For stemte: B, F, Ø og Å

Imod stemte: A, C og V

Radikale Venstre stillede følgende ændringsforslag (ÆF3) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at delmål 10 i klimastrategien ændres til følgende: "Brugen af klimatunge materialer i anlæg reduceres markant, materialer genbruges og genanvendes betydeligt mere og nybyggeri foregår i højere grad med emissionsfrie maskiner." "

Ændringsforslaget (ÆF3) blev vedtaget med 8 stemmer mod 2. Ingen undlod at stemme.

For stemte: A, B, F, V, Ø og Å

Imod stemte: C

Ændringsforslag vedr. klimahandleplanen:

Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Venstre og Enhedslisten stillede følgende ændringsforslag (ÆF6) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at kapitel 4, 5, 6, 7 og 8 udgår af Klimahandleplan 2026-2028."

Ændringsforslaget (ÆF6) blev vedtaget med 9 stemmer mod 1. Ingen undlod at stemme.

For stemte: A, B, C, F, V og Ø

Imod stemte: Å

Venstre og Enhedslisten stillede følgende ændringsforslag (ÆF8) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at det tilføjes til handleplanens kapitel 1, at potentialet for at udnytte overskudsvarme fra industrier, datacentre mv. i København skal undersøges, da ophævelsen af prisloftet fra sommeren 2025 muliggør dette."

Ændringsforslaget (ÆF8) blev vedtaget uden afstemning.

Det samlede udvalget stillede følgende ændringsforslag (ÆF9) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at der pba. Indre By Lokaludvalgs høringssvar tilføjes følgende tekst til handleplanens kapitel 1 under 'Politiske vedtagelser og tiltag', jf. bilag 11: "Medlemsforslag om fossilfrihavn: Borgerrepræsentationen har vedtaget et medlemsforslag som indebærer at kommunen, gennem dialog, kan afdække hvad der skal til for en omstilling til en fossilfri havn, som kan nedbringe udledninger fra skibsfart i København." "

Ændringsforslaget (ÆF9) blev vedtaget uden afstemning.

Venstre og Enhedslisten stillede følgende ændringsforslag (ÆF10) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at følgende tilføjes til handleplanens kapitel 1, initiativ 1.7: "Københavns Kommune vil arbejde for, at det i forbindelse med fx tagrenoveringer sikres, at ventilation og andet placeres på en måde, som gør det muligt at etablere større solenergianlæg, hvis dette bliver lovgivningsmæssigt muligt." "

Ændringsforslaget (ÆF10) blev vedtaget uden afstemning.

Venstre og Enhedslisten stillede følgende ændringsforslag (ÆF11) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at det til handleplanens kapitel 1, initiativ 1.7 'Solceller og energifællesskaber' tilføjes, at kommunen indfører én indgang for byggherrer, der ønsker at opsætte solceller, således at den administrative byrde lettes."

Ændringsforslaget (ÆF11) blev vedtaget uden afstemning.

Venstre og Enhedslisten stillede følgende ændringsforslag (ÆF13) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at det til handleplanens kapitel 2, initiativ 2.1 'Energirigtig drift' tilføjes, at en løbende kompetenceudvikling af teknisk personale og driftsansvarlige er nødvendig for at sikre fagstærkt personale."

Ændringsforslaget (ÆF13) blev vedtaget uden afstemning.

Venstre og Enhedslisten stillede følgende ændringsforslag (ÆF14) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at det til handleplanens kapitel 2, initiativ 2.2 'Pilotprojekt om forberedelse af byens ejendomme til lavere fjernvarmetemperaturer' tilføjes, at resultater fra pilotprojekt gøres lettilgængelige for installører og andre tekniske rådgivere."

Ændringsforslaget (ÆF14) blev vedtaget uden afstemning.

Venstre og Enhedslisten stillede følgende ændringsforslag (ÆF15) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at det til handleplanens kapitel 2, initiativ 2.3 'Fleksible varmemeforbrugere' tilføjes, at der udarbejdes klare tekniske vejledninger

til installatører om implementering af flexløsninger, så installatører og ejendomssejere nemt kan implementere disse."

Ændringsforslaget (ÆF15) blev vedtaget uden afstemning.

Radikale Venstre stillede følgende ændringsforslag (ÆF17) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at "Københavns Kommune vil" ændres til "Gennem partnerskabet Energispring vil Københavns Kommune" under handleplanens initiativ 3.2."

Ændringsforslaget (ÆF17) blev vedtaget uden afstemning.

Venstre og Enhedslisten stillede følgende ændringsforslag (ÆF20) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at følgende tilføjes til handleplanens kapitel 3, initiativ 3.4: "Københavns Kommune vil arbejde for, at alle F- og G-mærkede bygninger skal være energioptimeret inden 2035, hvis det er teknisk og lovgivningsmæssigt muligt." "

Ændringsforslaget (ÆF20) blev vedtaget uden afstemning.

Venstre og Enhedslisten stillede følgende ændringsforslag (ÆF21) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at følgende tilføjes til handleplanens kapitel 3, initiativ 3.4: "En målrettet og lettilgængelig vejledning af bygningsejere med F- og G-mærkede bygninger." "

Ændringsforslaget (ÆF21) blev vedtaget uden afstemning.

Det samlede udvalg stillede følgende ændringsforslag (ÆF23) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at der pba. Indre By Lokaludvalgs høringssvar tilføjes følgende tekst under handleplanens initiativ '3.5 Transformation og optimeret udnyttelse af eksisterende bygninger', jf. bilag 11: "Guiden kan bl.a. benyttes i forbindelse med myndighedsdialogen om lokalplaner og byggesager, og kan udgøre et supplement til kommunens retningslinjer for tagboliger.

- Gå i dialog med staten for at sikre bedre lovgivningsmæssige rammer for ombygninger - herunder af tagboliger (TMU 7. april 2025)." "

Ændringsforslaget (ÆF23) blev vedtaget uden afstemning.

Radikale Venstre stillede følgende ændringsforslag (ÆF24) som tilføjelse til 4. at-punkt:

"dog således, at beskrivelsen af handleplanens initiativ 3.6 justeres, så "fællesarealer og faciliteter" nævnes før "borgerdrevne fællesskaber". "

Ændringsforslaget (ÆF24) blev vedtaget uden afstemning.

Den således ændrede indstilling blev godkendt uden afstemning.

Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

"Med Klimastrategi 2035 sætter vi i Københavns Borgerrepræsentation et meget højt ambitionsniveau for kommunens klimaindsats. Partierne mener, at investeringer i strukturelle og påviseligt virkningsfulde klimatiltag som CO₂-fangst og vedvarende energikilder er afgørende for, at Københavns Kommune når målet om klimapositivitet i 2035. I Københavns Kommune skal vi gå forrest ved at reducere vores egen udledning fra indkøb og byggeri, stille vores viden og indsigter fra kommunens ambitiøse indsatser til rådighed for byens øvrige aktører samt skabe bedre rammer for, at grønne og klimavenlige valg bliver det nemme og attraktive valg for københavnere i hverdagen.

Nu sendes Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 i offentlig høring for at få input fra borgere, virksomheder og organisationer i byen. Det er vigtigt for partierne, at der er sammenhæng mellem indhold i Klimastrategien 2035 og Klimahandleplanen 2026-2028, når de skal politisk behandles efter den offentlige høring."

Socialdemokratiet afgav følgende protokolbemærkning:

"Bygge- og anlægsområdet er en stor kilde til udledninger, og vi anser det som et helt centralt område, hvor Københavns Kommune kan gå forrest med egne erfaringer og bidrage til at skubbe branchen mod mere klimavenlige løsninger. Socialdemokratiet ønsker et fokus på løsningerne, der er kendte og som forventes at have reelle CO₂-effekter, samt et fokus på der, hvor Københavns Kommune kan være med til at dele viden og erfaringer, samt i en myndighedsrolle skabe de bedste forudsætninger for at branchen kan arbejde videre med klimavenlige løsninger.

Socialdemokratiet foreslår derfor, at initiativ 3.1 Klimahensyn i myndighedsbehandlingen, samt første del af initiativ 3.5, der vedrører afsøgning af potentialer for fortætning og transformation (3.5.1) begge indgår som hensigt i myndighedsbehandlingen uden forventning eller mål om effekt. For initiativ 3.5.1 foreslår Socialdemokratiet, at initiativet her kan have fokus på at afsætte en mindre pulje til pilottest.

Socialdemokratiet foreslår samtidig, at initiativ 3.4 fremadrettet indgår i regi af Energispring. Endelig foreslår vi, at initiativ 3.7 Lokaledeling i byens bygninger udgår af Klimahandleplan 2026-2028 som selvstændigt initiativ. Socialdemokratiet anser det på nuværende tidspunkt for tidligt at have initiativet med i en klimahandleplan, da der er for store usikkerheder om effekten af initiativet."

Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten afgav følgende protokolbemærkning:

"Partierne anerkender behovet for en bred opbakning bag klimastrategi 2035 og klimaplan 2026-2028, hvilket er vigtigt for arbejdet med den grønne omstilling. For at nå de ambitiøse mål - og positive sideeffekter som mindre luft- og støjforurening - kommer vi imidlertid heller ikke uden om, at vi også skal øge indsatserne for at omstille biltrafikken fra fossildrevne til fossilfrie køretøjer, reducere behovet for bilejerskab og øge fremkommeligheden for alternative transportvalg. Selvom trængselsafgifter er en vigtig del af løsningen, der kræver lovgivning, kommer vi ikke uden om kommunen har en vigtig rolle at spille, da vi bl.a. skal sikre mere ladeinfrastruktur, sikre bedre vilkår for delebiler og massive investeringer i cykelinfrastruktur og kollektiv transport."

Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten afgav følgende protokolbemærkning:

"Det er for partierne afgørende, at København får en ambitiøs Klimastrategi 2035 med tilhørende Klimahandleplan. Og at der er bred opbakning til Klimastrategi og Klimahandleplanen, så de mange initiativer kan finansieres i kommende budgetforhandlinger og ikke forbliver flotte ord i en plan, men rent faktisk bliver til virkelighed. Kommunen har allerede gang i mange initiativer, som det fremgår af Appendix til Klimastrategien. Og vi vil arbejde for, at der i kommende budgetter og handleplaner sættes gang i endnu flere. For både borgere og virksomheder efterspørger, at kommunen sætter turbo på den grønne omstilling."

Alternativet afgav følgende protokolbemærkning:

"For Alternativet er de 5 kapitler, der nu desværre er fjernet fra Klimahandleplanen, væsentlige, fordi de gav et ophæng for mange borgerrettede tiltag, og en stor del af den fællesskabs-orienterede indsats, som forvaltningen har anbefalet. Det svækker i vores bedømmelse rammesætningen for den borgerorienterede indsats, der bygger på frivillige fællesskaber."

Det Konservative Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

"Vi konservative synes, at Københavns Kommune skal have en ambitiøs klimastrategi, hvor kommunen går forrest, men blander sig mindre i, hvad københavnernes gør hjemme ved køkkenet - og spisebordene. Vi er glade for de høje ambitioner med, at energirenovere kommunale bygninger og begrænse brugen af vand, varme og elektricitet. Vi er også glade for, at kommunen i sine indkøb i milliardklassen er ambitiøse og meget klimabevidste. Vi savner fokus på, hvordan kommunen kan begrænse trængslen ved bl.a. at reducere busser og udflytterbusser. Vi ser gerne, at vi får bygget flere cykelstier og mere Metro for at motivere til grøn transport. Vi ser også gerne, at prisen i den kollektive trafik reduceres. Vi savner fokus på stormflods- og skybrudssikring, der udsætter byen og mange hjem for klimamæssige, menneskelige og økonomiske katastrofer. Vi er imod, at kommunen blander sig i, hvor københavnernes holder ferie, eller begrænser københavnernes muligheder for at spise, som man vil. Vi ønsker heller ikke, at kommunen skal begynde at undervise i "klimaretfærdighed" og begynde at udskamme mennesker, der ikke handler efter bestemte kommunalt besluttede overbevisninger."

Vi siger klart nej til kommunal indblanding i københavnernes madvalg. Kommunen skal ikke blande sig i, hvad private skal og må servere rundt om i byen. Vi er derfor ikke med på et kommunalt krav om obligatoriske grønne madvalg ved stadepladser rundt i byen - hvem vil vælge kildevand og æbler til julemarked i stedet for gløgg og æbleskiver? Vi vil gerne have en klimastrategi med fokus på konkrete klimareducerende tiltag og mindre fokus på symbolske forslag uden reel CO₂-reducerende effekt. Generelt ønsker vi, at fokus fastholdes på at nedbringe CO₂-udledninger og ikke på at blande sig i, hvordan københavnernes indretter deres tilværelse eller spisevaner."

Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

"Venstre mener, vi skal have en ambitiøs Klimastrategi, der fokuserer på tiltag, hvor Københavns Kommune kan spille en afgørende rolle. Vi bakker derfor op om størstedelen af Klimastrategien og Klimahandleplanen. Vi glæder os over, at kapitel 4-8 er taget ud af Klimahandleplanen, da vi mener, mange af de tiltag gik for langt ift. kommunens rolle samt respekten for københavnernes privatliv."

Socialudvalget 09.04.2025, Socialudvalgets høringssvar til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028

Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen har sendt Klimastrategi og Klimahandleplan i udvalgshøring. Socialudvalget skal sende høringssvar til Klimastrategi 2035 og den tilhørende Klimahandleplan 2026-2028.

Indstillingen blev godkendt.

Der blev afgivet følgende protokolbemærkning fra Venstre:

"Venstre bakker op om store dele af klimastrategien og klimahandleplanen, herunder den del der vedrører 'Energisystemet', 'Energiforbrug i bygninger', 'Byggeri og anlæg', 'Kommunens indkøb', 'Håndaftryk' samt den del af mobiliteten, der vedrører kollektiv transport, forbedring af cykelforhold og omdannelse af vejtrafik til fossilfri transport. Vi mener dog stadig, det skal være muligt at have bil, hvis man bor i København. Vi er samtidig meget skeptiske overfor store dele af de tiltag, der indgår i 'Fødevarer', 'Forbrugsprodukter', 'Rejser og oplevelser' samt de initiativer, der omtales i kapitel 8 under 'Tværgående og understøttende greb. Venstre mener mange af de tiltag går alt for langt ift., hvad kommunens rolle er."

Der blev afgivet følgende protokolbemærkning fra Konservative Folkeparti:

"Vi konservative synes, at Københavns Kommune skal have en ambitiøs klimastrategi, hvor kommunen går forrest, men blander sig mindre i, hvad københavnernes gør hjemme ved køkken- og spisebordene. Vi er glade for de høje ambitioner med at energirenovere kommunale bygninger og begrænse brugen af vand, varme og elektricitet. Vi er også glade for, at kommunen i sine indkøb i milliardklassen er ambitiøs og meget klimabevidst. Vi savner fokus på, hvordan kommunen kan begrænse trængslen ved bl.a. at reducere busser og udflytterbusser. Vi ser gerne, at vi får bygget flere cykelstier og mere Metro for at motivere

til grøn transport. Vi ser også gerne, at prisen i den kollektive trafik reduceres. Vi savner fokus på stormflods- og skybrudssikring, der udsætter byen og mange hjem for klimamæssige, menneskelige og økonomiske katastrofer. Vi er imod, at kommunen blander sig i, hvor københavnernes holder ferie, eller begrænser københavnernes muligheder for at spise, som man vil. Vi ønsker heller ikke, at kommunen skal begynde at undervise i "klimaretfærdighed" og begynde at udskamme mennesker, der ikke handler efter bestemte kommunalt besluttede overbevisninger. Vi siger klart nej til kommunal indblanding i københavnernes madvalg. Kommunen skal ikke blande sig i, hvad private skal og må servere rundt om i byen. Vi er derfor ikke med på et kommunalt krav om obligatoriske grønne madvalg ved stadepladser rundt i byen - hvem vil vælge kildevand og æbler til julemarked i stedet for gløgg og æbleskiver? Vi vil gerne have en klimastrategi med fokus på konkrete klima reducerende tiltag og mindre fokus på symbolske forslag uden reel CO₂-reducerende effekt. Generelt ønsker vi, at fokus fastholdes på at nedbringe CO₂-udledninger og ikke på at blande sig i, hvordan københavnernes indretter deres tilværelse eller spisevaner."

Der blev afgivet følgende protokolbemærkning fra Socialdemokratiet:

"Det nuværende udkast til Klimastrategi og handlingsplan indeholder ambitiøse strukturelle tiltag for at nå kommunens mål om klimapositivitet og halvering af egne indkøb. Som kommune kan vi ikke diktere, hvordan københavnernes skal leve deres liv, og vi har begrænset mulighed for at påvirke borgernes forbrug. Det ansvar og rum for indflydelse skal vi være yderst bevidste om, når vi igangsætter initiativer rettet mod borgernes forbrug. Der er store usikkerheder forbundet med at opgøre og måle den reelle CO₂-effekt af indirekte og understøttende initiativer af faciliterende og "nudgende" karakter. Der er nu blevet udarbejdet et metodebilag, der giver et grundigt indblik i de antagelser og virkningskæder, der er lagt til grund for initiativerne i udkast til Klimahandleplan 2026-2028. På den baggrund ønsker Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti og Venstre en større politisk drøftelse og prioritering af initiativerne forud for offentlig høring, da særligt mobilitetsinitiativerne, herunder omfattende nedlæggelse og omdannelse af gadeparkering og vejareal, stigning i parkeringstakster og beboerlicenser, er meget vidtrækkende initiativer, der vil være til stor gene for københavnernes hverdagsliv. Herudover er vi bekymrede over det meget store antal kommunale medarbejdere, der skal ansættes til at mandusere københavnernes og byens ansatte og virksomheder i, hvordan de skal opføre sig klimarigtigt."

Økonomiudvalget 08.04.2025, Økonomiudvalgets høringssvar til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028

Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen har sendt Klimastrategi og Klimahandleplan i udvalgshøring. Økonomiudvalgets høringssvar til udkast til Klimastrategi 2035 og den tilhørende Klimahandleplan 2026-2028 skal godkendes.

Indstillingen blev godkendt uden afstemning.

Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti og Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

"Det nuværende udkast til Klimastrategi og handlingsplan indeholder ambitiøse strukturelle tiltag for at nå kommunens mål om klimapositivitet og halvering af egne indkøb. Som kommune kan vi ikke diktere, hvordan københavnernes skal leve deres liv, og vi har begrænset mulighed for at påvirke borgernes forbrug. Det ansvar og rum for indflydelse skal vi være yderst bevidste om, når vi igangsætter initiativer rettet mod borgernes forbrug. Der er store usikkerheder forbundet med at opgøre og måle den reelle CO₂-effekt af indirekte og understøttende initiativer af faciliterende og "nudgende" karakter.

Der er nu blevet udarbejdet et metodebilag, der giver et grundigt indblik i de antagelser og virkningskæder, der er lagt til grund for initiativerne i udkast til Klimahandleplan 2026-2028. På den baggrund ønsker Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti og Venstre en større politisk drøftelse og prioritering af initiativerne forud for offentlig høring, da særligt mobilitetsinitiativerne, herunder omfattende nedlæggelse og omdannelse af gadeparkering og vejareal, stigning i parkeringstakster og beboerlicenser, er meget vidtrækkende initiativer, der vil være til stor gene for københavnernes hverdagsliv. Herudover er vi bekymrede over det meget store antal kommunale medarbejdere, der skal ansættes til at mandusere københavnernes og byens ansatte og virksomheder i, hvordan de skal opføre sig klimarigtigt."

Det Konservative Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

"Vi konservative synes, at Københavns Kommune skal have en ambitiøs klimastrategi, hvor kommunen går forrest, men blander sig mindre i, hvad københavnernes gør hjemme ved køkken- og spisebordene. Vi er glade for de høje ambitioner med at energirenovere kommunale bygninger og begrænse brugen af vand, varme og elektricitet. Vi er også glade for, at kommunen i sine indkøb i milliardklassen er ambitiøse og meget klimabevidste. Vi savner fokus på, hvordan kommunen kan begrænse trængslen ved bl.a. at reducere busser og udflytterbusser. Vi ser gerne, at vi får bygget flere cykelstier og mere Metro for at motivere til grøn transport. Vi ser også gerne, at prisen i den kollektive trafik reduceres. Vi savner fokus på stormflods- og skybrudssikring, der udsætter byen og mange hjem for klimamæssige, menneskelige og økonomiske katastrofer. Vi er imod, at kommunen blander sig i, hvor københavnernes holder ferie, eller begrænser københavnernes muligheder for at spise, som man vil. Vi ønsker heller ikke, at kommunen skal begynde at under vise i "klimaretfærdighed" og begynde at udskamme mennesker, der ikke handler efter bestemte kommunalt besluttede overbevisninger. Vi siger klart nej til kommunal indblanding i københavnernes madvalg. Kommunen skal ikke blande sig i, hvad private skal og må servere rundt om i byen. Vi er derfor ikke med på et kommunalt krav om obligatoriske grønne madvalg ved stadepladser rundt i byen - hvem vil vælge kildvand og æbler til julemarked i stedet for gløgg og æbleskiver? Vi vil gerne have en klimastrategi med fokus på konkrete klima reducerende tiltag og mindre fokus på symbolske forslag uden reel CO₂-reducerende effekt. Generelt ønsker vi, at fokus fastholdes på at nedbringe CO₂-udledninger og ikke på at blande sig i, hvordan københavnernes indretter deres tilværelse eller spisevaner."

Radikale Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

"Radikale Venstre er positive for at arbejde videre med en klimastrategi og klimaplan, men afventer bemærkninger til efter den interne høring."

Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

"Venstre bakker op om store dele af klimastrategien og klimahandleplanen herunder den del, der vedrører 'Energisystemet', 'Energiforbrug i bygninger', 'Byggeri og anlæg', 'Kommunens indkøb' og 'Håndaftryk' samt den del af mobiliteten, der vedrører kollektiv transport, forbedring af cykelforhold og omdannelse af vejtrafik til fossilfri transport. Vi mener dog stadig, det skal være muligt at have en bil, hvis man bor i København. Vi er samtidig meget skeptiske overfor store dele af de tiltag, der indgår i 'Fødevarer', 'Forbrugsprodukter', 'Rejser og oplevelser' samt de initiativer, der omtales i kapitel 8 under 'Tværgående og understøttende greb'. Venstre mener, mange af de tiltag går alt for langt ift., hvad kommunens rolle er."

Kultur- og Fritidsudvalget 03.04.2025, Kultur- og Fritidsudvalgets høringssvar til udkast til Klimastrategi 2035

Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen har sendt Klimastrategi og Klimahandleplan i udvalgshøring.

Kultur- og Fritidsudvalgets høringssvar til udkast til Klimastrategi 2035 og den tilhørende Klimahandleplan 2026-2028 skal godkendes, inden materialet sendes i offentlig høring.

Udkast til udvalgets høringssvar fremgår af Løsningsafsnittet. Høringsvaret betoner, at Kultur- og Fritidsudvalget finder det positivt, at Københavns Kommune med udkast til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 sætter rammen for en samlet indsats for at mindske Københavns klimaaftryk. Høringssvaret opridser desuden, hvordan Kultur- og Fritidsforvaltningen understøtter initiativerne i Klimaplanen samt udtrykker, at Kultur- og Fritidsudvalget ser frem til at se implementeringen af indsatserne.

Venstre fremsatte følgende ændringsforslag (ÆF1) om en tilføjelse til indstillingen:

"dog således at følgende sætning udgår af høringssvaret; 'Kultur- og Fritidsforvaltningen finder det positivt, at der indledes dialog med detailhandlen og restaurationsbranchen i forhold til at handle sund mad med lavt klimaaftryk og reducere madspild yderligere'."

Det af Venstre fremsatte ændringsforslag blev forkastet 6 stemmer imod 5. Ingen undlod at stemme.

For stemte: C, V og B

Imod stemte: Ø, A og F

Selve indstillingen blev herefter godkendt uden afstemning.

Socialdemokratiet fremsatte følgende protokolbemærkning:

”Det nuværende udkast til Klimastrategi og handlingsplan indeholder ambitiøse strukturelle tiltag for at nå kommunens mål om klimapositivitet og halvering af egne indkøb. Som kommune kan vi ikke diktere hvordan københavnernes skal leve deres liv, og vi har en meget begrænset mulighed for at påvirke borgernes forbrug. Det ansvar og rum for indflydelse skal vi være yderst bevidste om, når vi igangsætter initiativer rettet mod borgernes forbrug. Der er store usikkerheder forbundet med at opgøre og måle den reelle CO₂-effekt af indirekte og understøttende initiativer af faciliterende og ”nudgende” karakter.

Det er også uklart, hvilke konkrete kommunale aktiviteter der er forbundet med de enkelte initiativer rettet mod borgerne samt hvad forvaltningen antager vil give CO₂-effekter i de enkelte initiativer. Sandsynligheden for at opnå de angivne potentielle effekter er ikke præciseret. Det gør det svært at forholde sig til dem.

Dette understreger behovet for bestillingen af det uddybende metodebilag som forvaltningerne nu udarbejder, hvor forudsætninger om virkningskæder, CO₂-effekt og økonomiske beregninger vil blive uddybet. Der er behov for mere klarhed over, hvad initiativer indeholder, deres konkrete aktiviteter og hvordan forandringer i borgernes forbrugsvaner forventes at ske, før vi kan tage endelig stilling til handleplanens indhold.”

Det Konservative Folkeparti fremsatte følgende protokolbemærkning:

”Vi konservative synes, at Københavns Kommune skal have en ambitiøs klimastrategi, hvor kommunen går forrest, men blander sig mindre i, hvad københavnernes gør hjemme ved køkken- og spisebordene.

Vi er glade for de høje ambitioner med at energirenovere kommunale bygninger og begrænse brugen af vand, varme og elektricitet. Vi er også glade for, at kommunen i sine indkøb i milliardklassen er ambitiøse og meget klimabevidste.

Vi savner fokus på, hvordan kommunen kan begrænse trængslen ved bl.a. at reducere busser og udflytterbusser.

Vi ser gerne, at vi får bygget flere cykelstier og mere Metro for at motivere til grøn transport. Vi ser også gerne, at prisen i den kollektive trafik reduceres.

Vi savner fokus på stormflods- og skybrudssikring, der udsætter byen og mange hjem for klimamæssige, menneskelige og økonomiske katastrofer.

Vi er imod, at kommunen blander sig i, hvor københavnernes holder ferie, eller begrænser københavnernes muligheder for at spise, som man vil. Vi ønsker heller ikke, at kommunen skal begynde at undervise i ”klimaretfærdighed” og begynde at udskamme mennesker, der ikke handler efter bestemte kommunalt besluttede overbevisninger.

Vi siger klart nej til kommunal indblanding i københavnernes madvalg. Kommunen skal ikke blande sig i, hvad private skal og må servere rundt om i byen. Vi er derfor ikke med på et kommunalt krav om obligatoriske grønne madvalg ved stadepladser rundt i byen - hvem vil vælge kildvand og æbler til julemarked i stedet for gløgg og æbleskiver?

Vi vil gerne have en klimastrategi med fokus på konkrete klima reducerende tiltag og mindre fokus på symbolske forslag uden reel CO₂-reducerende effekt. Generelt ønsker vi, at fokus fastholdes på at nedbringe CO₂-udledninger og ikke på at blande sig i, hvordan københavnere indretter deres tilværelse eller spisevaner.”.

Venstre fremsatte følgende protokolbemærkning:

”Venstre bakker op om store dele af klimastrategien og klimahandleplanen, herunder den del der vedrører 'Energisystemet', 'Energiforbrug i bygninger', 'Byggeri og anlæg', 'Kommunens indkøb', 'Håndaftryk' samt den del af mobiliteten, der vedrører kollektiv transport, forbedring af cykelforhold og omdannelse af vejtrafik til fossilfri transport. Vi mener dog stadig, det skal være muligt at have bil, hvis man bor i København. Vi er samtidig meget skeptiske overfor store dele af de tiltag, der indgår i 'Fødevarer', 'Forbrugsprodukter', 'Rejser og oplevelser' samt de initiativer, der omtales i kapitel 8 under 'Tværgående og understøttende greb. Venstre mener mange af de tiltag går alt for langt ift., hvad kommunens rolle er.”

Enhedslisten fremsatte følgende protokolbemærkning:

”I en galoperende klimakrise er der behov for, at vi tager alle fornuftige tiltag. Vi ser derfor positivt på, at KFF præsentere et bredt udvalg af muligheder.”.

Teknik- og Miljøudvalget 31.03.2025, Teknik- og Miljøudvalgets høringssvar til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028

Teknik- og Miljøforvaltningen skal godkende Teknik- og Miljøudvalgets høringssvar til udkast til Klimastrategi 2035 og den tilhørende Klimahandleplan 2026-2028. Høringssvaret omhandler primært forslag til sproglige præciseringer i klimahandleplanens kapitel 9 vedrørende Københavns Kommunes indkøb.

Indstillingen blev godkendt uden afstemning.

Det Konservative Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

”Vi konservative synes, at Københavns Kommune skal have en ambitiøs klimastrategi, hvor kommunen går forrest, men blander sig mindre i, hvad københavnere gør hjemme ved køkken- og spisebordene. Vi er glade for de høje ambitioner med at energirenovere kommunale bygninger og begrænse brugen af vand, varme og elektricitet. Vi er også glade for, at kommunen i sine indkøb i milliardklassen er ambitiøse og meget klimabevidste. Vi savner fokus på, hvordan kommunen kan begrænse trængslen ved bl.a. at reducere busser og udflytterbusser. Vi ser gerne, at vi får bygget flere cykelstier og mere Metro for at motivere til grøn transport. Vi ser også gerne, at prisen i den kollektive trafik reduceres. Vi savner fokus på stormflods- og skybrudssikring, der udsætter byen og mange hjem for klimamæssige, menneskelige og økonomiske katastrofer. Vi er imod, at kommunen blander sig i, hvor københavnere holder ferie, eller begrænser københavnernes muligheder for at spise, som man vil. Vi ønsker heller ikke, at kommunen skal begynde at under-

vide i "klimaretfærdighed" og begynde at udskamme mennesker, der ikke handler efter bestemte kommunalt besluttede overbevisninger. Vi siger klart nej til kommunal indblanding i københavnernes madvalg. Kommunen skal ikke blande sig i, hvad private skal og må servere rundt om i byen. Vi er derfor ikke med på et kommunalt krav om obligatoriske grønne madvalg ved stadepladser rundt i byen - hvem vil vælge kildevand og æbler til julemarked i stedet for gløgg og æbleskiver? Vi vil gerne have en klimastrategi med fokus på konkrete klima reducerende tiltag og mindre fokus på symbolske forslag uden reel CO2-reducerende effekt. Generelt ønsker vi, at fokus fastholdes på at nedbringe CO2-udledninger og ikke på at blande sig i, hvordan københavnernes indretter deres tilværelse eller spisevaner."

Det Konservative Folkeparti og Enhedslisten afgav følgende protokolbemærkning:

"Partierne er enige om, at Københavns Kommune skal have en ambitiøs klimastrategi for 2026-2035, med en første handleplan for 2026-28. Vi ønsker, at strategi og handleplan fokuserer på, hvordan Københavns Kommune og de selskaber vi er medejere af, kan bidrage mest muligt til at opnå de klimamål Borgerrepræsentationen besluttede i 2021: 1) København skal være CO2-positiv i 2035, 2) Halvering af CO2 udledning pr. københavnere i 2035 og 3) Halvering af CO2 udledningen fra Københavns Kommunes indkøb. Desuden ønsker vi at fortsætte med at gøre det nemt for københavnere at træffe grønne valg, bl.a. ved fortsat at udbygge cykelinfrastruktur og kollektiv trafik. Endvidere ønsker vi at fortsætte med at bruge partnerskaber med københavnske virksomheder, som fx Energispring, der udveksler ideer og erfaringer om nedbringelse af energiforbrug i bygninger. Og bruge kommunens indkøb til, i dialog med virksomheder, at udvikle nye metoder og produkter, som fx med fossilfri arbejdsmaskiner på bygge- og anlægsarbejder."

Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

"Venstre bakker op om store dele af klimastrategien og klimahandleplanen, herunder den del der vedrører 'Energisystemet', 'Energiforbrug i bygninger', 'Byggeri og anlæg', 'Kommunens indkøb', 'Håndaftryk' samt den del af mobiliteten, der vedrører kollektiv transport, forbedring af cykelforhold og omdannelse af vejtrafik til fossilfri transport. Vi mener dog stadig, det skal være muligt at have bil, hvis man bor i København. Vi er samtidig meget skeptiske overfor store dele af de tiltag, der indgår i 'Fødevarer', 'Forbrugsprodukter', 'Rejser og oplevelser' samt de initiativer, der omtales i kapitel 8 under 'Tværgående og understøttende greb. Mange af de tiltag går alt for langt ift., hvad kommunens rolle er."

Socialdemokratiet afgav følgende protokolbemærkning:

"Det nuværende udkast til Klimastrategi og handlingsplan indeholder ambitiøse strukturelle tiltag for at nå kommunens mål om klimapositivitet og halvering af egne indkøb. Som kommune kan vi ikke diktere hvordan københavnernes skal leve deres liv, og vi har en meget begrænset mulighed for at påvirke borgernes forbrug. Det ansvar og rum for indflydelse skal vi være yderst bevidste om, når vi igangsætter initiativer

rettet mod borgernes forbrug. Der er store usikkerheder forbundet med at opgøre og måle den reelle CO2-effekt af indirekte og understøttende initiativer af faciliterende og "nudgende" karakter.

Det er også uklart, hvilke konkrete kommunale aktiviteter der er forbundet med de enkelte initiativer rettet mod borgerne samt hvad forvaltningen antager vil give CO2-effekter i de enkelte initiativer. Sandsynligheden for at opnå de angivne potentielle effekter er ikke præciseret. Det gør det svært at forholde sig til dem.

Dette understreger behovet for bestillingen af det uddybende metodebilag som forvaltningerne nu udarbejder, hvor forudsætninger om virningskæder, CO2-effekt og økonomiske beregninger vil blive uddybet. Der er behov for mere klarhed over, hvad initiativer indeholder, deres konkrete aktiviteter og hvordan forandringer i borgernes forbrugsvaner forventes at ske, før vi kan tage endelig stilling til handleplanens indhold."

Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Alternativet afgav følgende protokolbemærkning:

"Partierne er positive for at arbejde videre med en klimastrategi og klimaplan, men afventer bemærkninger til efter den interne høring."

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget 31.03.2025, Udvalgshøring om Klimastrategi 2035

Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen har sendt Klimastrategi og Klimahandleplan i udvalgshøring.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets høringssvar til udkast til Klimastrategi 2035 og den tilhørende Klimahandleplan 2026-2028 skal godkendes.

Sagen blev godkendt med forbehold for indarbejdelse af det samlede udvalgs bemærkninger til høringssvaret.

Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

"Venstre bakker op om store dele af klimastrategien og klimahandleplanen, herunder den del, der vedrører 'Energisystemet', 'Energiforbrug i bygninger', 'Byggeri og anlæg', 'Kommunens indkøb' og 'Håndaftryk' samt den del af mobiliteten, der vedrører kollektiv transport, forbedring af cykelforhold og omdannelse af vejtrafik til fossilfri transport. Vi mener dog stadig, det skal være muligt at have en bil, hvis man bor i København.

Vi er samtidig meget skeptiske overfor store dele af de tiltag, der indgår i 'Fødevarer', 'Forbrugsprodukter', 'Rejser og oplevelser' samt de initiativer, der omtales i kapitel 8 under 'Tværgående og understøt-

tende greb'. Venstre mener, mange af de tiltag går alt for langt ift., hvad kommunens rolle er."

Det Konservative Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

"Vi konservative synes, at Københavns Kommune skal have en ambitiøs klimastrategi, hvor kommunen går forrest, men blander sig mindre i, hvad københavnernes gør hjemme ved køkken- og spisebordene.

Vi er glade for de høje ambitioner med at energirenovere kommunale bygninger og begrænse brugen af vand, varme og elektricitet. Vi er også glade for, at kommunen i sine indkøb i milliardklassen er ambitiøs og meget klimabevidste.

Vi savner fokus på, hvordan kommunen kan begrænse trængslen ved bl.a. at reducere busser og udflytterbusser.

Vi ser gerne, at vi får bygget flere cykelstier og mere Metro for at motivere til grøn transport. Vi ser også gerne, at prisen i den kollektive trafik reduceres.

Vi savner fokus på stormflods- og skybrudssikring, der udsætter byen og mange hjem for klimamæssige, menneskelige og økonomiske katastrofer.

Vi er imod, at kommunen blander sig i, hvor københavnernes holder ferie, eller begrænser københavnernes muligheder for at spise, som man vil. Vi ønsker heller ikke, at kommunen skal begynde at undervise i "klimaretfærdighed" og begynde at udskamme mennesker, der ikke handler efter bestemte kommunalt besluttede overbevisninger.

Vi siger klart nej til kommunal indblanding i københavnernes madvalg. Kommunen skal ikke blande sig i, hvad private skal og må servere rundt om i byen. Vi er derfor ikke med på et kommunalt krav om obligatoriske grønne madvalg ved studepladser rundt i byen - hvem vil vælge kildevand og æbler til julemarked i stedet for gløgg og æbleskiver?

Vi vil gerne have en klimastrategi med fokus på konkrete klima reducerende tiltag og mindre fokus på symbolske forslag uden reel CO2-reducerende effekt. Generelt ønsker vi, at fokus fastholdes på at nedbringe CO2-udledninger og ikke på at blande sig i, hvordan københavnernes indretter deres tilværelse eller spisevaner".

Økonomiudvalget den 19. november 2024, Indsatsområder og delmål i Klimastrategi 2035

Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget skal godkende, hvilke indsatsområder og delmål Klimastrategi 2035 skal indeholde. Afklaring af indsatsområder og tilhørende delmål er et led i udarbejdelsen af en samlet Klimastrategi 2035. Sagen udspringer af det ambitionsniveau, som udvalgene fastlagde i december 2023 på baggrund af BR-beslutningen fra september 2021 om pejlemærkerne for en kommende klimaplan, som bliver til Klimastrategi 2035. Indsatsområder er områder med de største udledninger, mens delmålene anviser de ændringer eller

skridt, der forventeligt kræves, hvis København frem mod 2035 skal lykkes med en omstilling, der både nedbringer det geografiske og de forbrugsbaserede klimaaftryk. Der er betydelig usikkerhed knyttet til vurderingen af reduktionspotentialt pga. usikkert datagrundlag, eksterne afhængigheder mv., hvorfor delmål og reduktionspotentialer løbende revurderes i strategiperioden.

Et samlet Økonomiudvalg besluttede at sende indstillingens 3.-6. at-punkt tilbage til Økonomiforvaltningen.

Et samlet Økonomiudvalg afgav følgende protokolbemærkning:
 "Økonomiudvalget ønsker at den samlede klimastrategi og handleplan sendes i intern høring i alle fagudvalg og at Økonomiforvaltningen herefter vender tilbage med en sag."

Teknik- og Miljøudvalget 4. november 2024, Indsatsområder og delmål i Klimastrategi 2035

Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget skal godkende, hvilke indsatsområder og delmål Klimastrategi 2035 skal indeholde. Afklaring af indsatsområder og tilhørende delmål er et led i udarbejdelsen af en samlet Klimastrategi 2035. Sagen udspringer af det ambitionsniveau, som udvalgene fastlagde i december 2023 på baggrund af BR-beslutningen fra september 2021 om pejlemærkerne for en kommende klimaplan, som bliver til Klimastrategi 2035. Indsatsområder er områder med de største udledninger, mens delmålene anviser de ændringer eller skridt, der forventeligt kræves, hvis København frem mod 2035 skal lykkes med en omstilling, der både nedbringer det geografiske og de forbrugsbaserede klimaaftryk. Der er betydelig usikkerhed knyttet til vurderingen af reduktionspotentialt pga. usikkert datagrundlag, eksterne afhængigheder mv., hvorfor delmål og reduktionspotentialer løbende revurderes i strategiperioden.

Beslutning

Teknik- og Miljøudvalgets beslutning i mødet den 4. november 2024

Der var delt afstemning om indsatsområder:

Indstillingens 1. at-punkt om indsatsområderne 'Energisystem', 'Energiforbrug', 'Byggeri og anlæg' og 'Håndaftryk' blev vedtaget af et enigt udvalg.

For stemte: A, B, C, F, V, Ø og Å

Indstillingens 1. at-punkt om indsatsområde 'Mobilitet' blev vedtaget med 9 stemmer mod 2. Ingen undlod at stemme.

For stemte: A, B, F, V, Ø og Å

Imod stemte: C

Indstillingens 1. at-punkt om indsatsområderne 'Fødevarer' og 'Rejser og oplevelser' blev vedtaget med 8 stemmer mod 3. Ingen undlod at stemme.

For stemte: A, B, F, Ø og Å

Imod stemte: C og V

Indstillingens 1. at-punkt om indsatsområde om indsatsområde 'Forbrugsprodukter' blev vedtaget med 10 stemmer mod 1. Ingen undlod at stemme.

For stemte: A, B, C, F, Ø og Å

Undlod at stemme: V

Samtlige indsatsmåder i Klimastrategi 2035 blev således vedtaget, jf. ovenstående afstemning.

Der var delt afstemning om indsatsområdernes delmål:

Indstillingens 2. at-punkt om delmål 8 blev vedtaget med 9 stemmer mod 0. 2 undlod at stemme.

For stemte: A, B, F, V, Ø og Å

Undlod at stemme: C

Indstillingens 2. at-punkt om delmål 9 blev vedtaget med 8 stemmer mod 2. 1 undlod at stemme.

For stemte: A, B, F, Ø og Å

Imod stemte: C

Undlod at stemme: V

Indstillingens 2. at-punkt om delmål 10 blev vedtaget med 9 stemmer mod 2. Ingen undlod at stemme.

For stemte: A, B, F, V, Ø og Å

Imod stemte: C

Indstillingens 2. at-punkt om delmål 11-13 blev vedtaget af et enigt udvalg.

For stemte: A, B, C, F, V, Ø og Å

Indstillingens 2. at-punkt om delmål 14-16 blev vedtaget med 8 stemmer mod 3. Ingen undlod at stemme.

For stemte: A, B, F, Ø og Å

Imod stemte: C og V

Indstillingens 2. at-punkt om delmål 17 blev vedtaget med 10 stemmer mod 0. 1 undlod at stemme.

For stemte: A, B, C, F, Ø og Å

Undlod at stemme: V

Indstillingens 5. at-punkt om delmål 1-7 blev vedtaget af et enigt udvalg.

For stemte: A, B, C, F, V, Ø og Å

Indstillingens 6. at-punkt om delmål 20 blev vedtaget af et enigt udvalg.

For stemte: A, B, C, F, V, Ø og Å

Samtlige delmål i indsatsmåder i Klimastrategi 2035 blev således vedtaget, jf. ovenstående afstemning.

Det Konservative Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

”Det Konservative Folkeparti støtter en ambitiøs klimastrategi; men da vi netop ønsker en ambitiøs klimastrategi, som andre byer og lande ønsker at kopiere og lade sig inspirere af, er det af absolut højeste vigtighed, at der er tale om en klimaplan, som borgerne kan se sig selv i, og som ikke støder borgere eller befolkningsgrupper fra sig. Der er behov for en klimaplan, der ikke udskammer, men understøtter; en klimaplan, der ikke skaber frygt for den enkelte borgers økonomiske fremtid; en klimaplan, der skaber muligheder og ikke begrænsninger. Kort sagt en visionær klimaplan og ikke en klimaplan, der blot bygger på forbud, begrænsninger og udskamning.

Vi er meget opmærksomme på, at klimastrategi af så ambitiøs karakter, som vi ønsker det, alt andet lige vil kræve en længere indfasnings- og indkøringsperiode, men hvis vi derigennem skaber en klimastrategi, som inspirerer og kopieres af andre, vil effekten og rækkevidden af strategien blive meget, meget større end på en strategi, der baserer sig på forbud, begrænsninger og udskamning.”

Det Konservative Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

”I forhold til de konkrete initiativer støtter Det Konservative Folkeparti alle de mulige tiltag i forhold til forbedringer omkring energi, vi støtter naturligvis også, at der skabes muligheder i forhold til genanvendelse og alternative rejseformer, såvel som arbejde med nye byggematerialer og genanvendelse af byggematerialer. Men vi støtter også københavnernes frie valg af transportmiddel, såvel som københavnernes ret til selv at vælge, hvad de spiser, og om de køber nyt eller brugt. I forhold til udvikling af vores by, mener vi, at der skal bygges og udvikles i forhold til de konkrete behov, der opstår for såvel boliger, erhverv og infrastruktur, og der skal ikke arbejdes med en ”der må ikke, eller kun i stærkt begrænset omfang, bygges nyt”. Her er det i forhold til klimastrategien også ekstremt vigtigt, at dels skal de nye metoder og materiale jo udvikles, og dels skal der være et marked for disse. Her mener vi også, at København skal vise en vej, som andre ønsker at følge, og det gør vi ikke ved at stoppe og begrænse byens udvikling.”

Alternativet afgav følgende protokolbemærkning:

”Der er stigende pres på den Europæiske Kommission for at ændre dens definitionsramme for CO₂-neutralt brændstof for at undgå ubæredygtig brug af skovarealer til energi, og derfor er der en høj sandsyn-

lighed for, at træbaseret biomasse ikke anses som et CO₂ neutralt energikilde i 2035. Alternativet mener derfor, at København burde være klar til at lægge kurs mod nul træbaseret biomasse i dette tilfælde. Derfor burde der også udvikles en plan til et scenario, hvor forbrug af træbaseret biomasse elimineres helt i 2035. Sådant en plan ville svare på, hvor store de konkrete udfordringer ville være, og hvad skulle der til både økonomisk og juridisk for at overkomme dem."

Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, afgav følgende protokolbemærkning:

"Med Klimastrategi 2035 sætter vi i Københavns Borgerrepræsentation et meget højt ambitionsniveau for kommunens klimainsats. Partierne mener, at investeringer i strukturelle og påviseligt virkefulde klimatiltag som CO₂-fangst og vedvarende energikilder er afgørende for, at Københavns Kommune når målet om klimapositivitet i 2035. I Københavns Kommune skal vi gå forrest ved at reducere vores egen udledning fra indkøb og byggeri samt skabe bedre rammer for, at grønne og klimavenlige valg bliver det nemme og attraktive valg for københavnere i hverdagen. Imidlertid er det begrænset, hvad kommunen kan diktere, når det kommer til at styre københavnernes adfærd og forbrugsmønstre.

Samtidig er der store usikkerheder forbundet med at opgøre og måle den reelle CO₂-effekt af indirekte og understøttende initiativer af faciliterende og "nudgende" karakter. Det gør det svært at forholde sig til de konkrete delmål og indsatsområder, endsige erklære sig uenig, uden at kende til de bagvedliggende handleplaners konkrete tiltag og initiativer, herunder deres økonomi og forventede CO₂-effekt. Derfor stemmer partierne for denne sag med det klare forbehold, at endelig stillingtagen til indsatsområder og delmål kræver en konkretisering og uddybning af de bærende elementer i Klimastrategien."

Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten afgav følgende protokolbemærkning:

"Partierne ønsker så vidt muligt at arbejde henimod en fuld udfasning af træbaseret biomasse og fossilbrændsel. Udfasningen skal imidlertid ske under hensyntagen til forsyningssikkerhed og økonomiske konsekvenser for de københavnske fjernvarmekunder."

Enhedslisten afgav følgende protokolbemærkning:

"I Københavns Kommune skal vi gå forrest ved at reducere vores egen udledning fra indkøb og byggeri samt skabe bedre rammer for, at grønne og klimavenlige valg bliver det nemme og attraktive valg for københavnere i hverdagen. Det er begrænset, hvad kommunen kan diktere, når det kommer til at styre københavnernes adfærd og forbrugsmønstre. Og der er på nuværende tidspunkt store usikkerheder forbundet med at opgøre og måle den reelle CO₂-effekt af indirekte og understøttende initiativer af faciliterende og "nudgende" karakter, herunder partnerskaber i fx byggebranchen, fødevarerbranchen mv. Derfor har vi behov for at få fastlagt konkrete tiltag og initiativer i handleplaner og se

deres økonomi og forventede CO2-effekt, før vi endeligt kan lægge os fast på indsatsområder og delmål."

Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

"Venstre bakker op om ambitiøse mål for Københavns klimastrategi. Vi er dog skeptiske overfor de tiltag, kommunen har meget svært ved at påvirke, særligt dem der vedrører Fødevarer, Rejser og oplevelser samt Forbrugsprodukter. Når vi senere skal vedtage den 3-årige handleplan med konkrete initiativer, vil Venstre derfor have fokus på at prioritere de initiativer, kommunen rent faktisk kan påvirke, samt hvor vi får mest klimareduktion for pengene."

Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

"Venstre er imod, at der i planen indregnes en forventning om, at Københavns Kommune forbyder benzin- og dieslbiler i 2030, da intet tyder på, at det bliver muligt. Venstre bakker op om, at planen indeholder en ambition om, at der i 2035 kun kører fossilfrie biler i København".

Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet afgav følgende protokolbemærkning:

"Med udviklingen af vedvarende energikilder forventer Københavns Kommune at nå FN-målet om højst 1 ton CO2 udledning pr. borger i 2035. Og såfremt vi lykkes med CO2 fangst vil København kunne fange mere CO2 end der geografisk udledes i København, fordi vi ikke har landbrug og næsten ingen produktion indenfor kommunegrænsen. Men ser man i stedet på det forbrug vi har som københavnere, hvor udledningen sker udenfor kommunegrænsen, så udleder hver københavnere omkring 10 ton CO2 årligt. Derfor er det et stort skridt for at tage ansvar for Københavns aftryk på verden, at vi med Klimastrategi 2035 sætter et mål om at halvere den udledning."

Økonomiudvalget den 29. oktober 2024, Energistrategi for København

Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget skal tage stilling til en Energistrategi, der også vil indgå i Klimaplan 2035. Da udviklingen på energiområdet frem mod 2035 vil være præget af store forandringer, er strategien udviklet sammen med energi- og forsyningsaktørerne i København, der har udarbejdet 19 grundprincipper, som sætter fælles retning for prioriteringer, samarbejder og investeringer. Strategien beskriver, hvordan Københavns Kommune vil arbejde med energiområdet i fremtiden og strategien kan danne grundlag for fremtidig koordinering med aktørerne i regi af Energistrategisk Forum, samt til en bredere koordinering på tværs af omegnskommuner og øvrige forsyningsselskaber.

Indstillingen blev godkendt uden afstemning.

Det Konservative Folkeparti videreførte deres protokolbemærkning fra Teknik- og Miljøudvalgets møde den 30. september 2024.

"Det Konservative Folkeparti støtter energistrategien, men for os er det også væsentligt at understrege, at strategien ikke er en kommunaliseringstrategi, og at vi ser de private aktører som dygtige og effektive medspillere, som vi med strategien ikke ønsker at indskrænke. For os er det væsentligt, at vi får løst opgaven på den bedste og mest effektive måde og her viser de private initiativer sig igen og igen at være klart det bedre alternativ – derfor ja-tak til energistrategi, nej-tak til kommunalisering."

Socialdemokratiet, Enhedslisten, Radikale Venstre og SF videreførte deres protokolbemærkning fra Teknik- og Miljøudvalgets møde den 30. september 2024.

"Partierne ønsker så vidt muligt at arbejde henimod en fuld udfasning af træbaseret biomasse og fossilbrændsel. Vi mener derfor, at der bør arbejdes videre på, hvordan man understøtter og samarbejder med nabokommuner opbygning af decentrale varmeanlæg, herunder store varmelagre også udenfor kommunegrænsen. Supplerende bør der lægges større fokus på at indkøbet af biomasse bidrager til øget skovvækst, fx ved at fokusere på certifikater samt overvågning af permanent skovrejsning via satellit."

Radikale Venstre videreførte deres protokolbemærkning fra Teknik- og Miljøudvalgets møde den 30. september 2024.

"Partierne mener, at reduktionen af klimabelastning fra den københavnske boligmasse ikke går stærkt nok. På linje med Paris, ønsker vi, at der til alle eksisterende byggerier uanset ejendomsform skal være krav om at klimaoptimere. Kommunerne skal rent lovgivningsmæssigt have mulighed for at kræve højere standard for energirenovering, end hvad nationale krav måtte tilsi, så visse lokale forhold kan blive bragt i spil for netop at opnå energioptimering. I år 2030 skal der ikke være boliger tilbage i København under energimærke C undtagen, hvor kulturelle forhold såsom bygningsarv eller særlige sociale forhold taler for det. Sådanne krav vil formentlig føre til ny økonomisk kreativitet hos f.eks. ejere til bedre udnyttelse af tagetager, opdeling af boliger, solceller eller byvindmøller på tage."

Teknik- og Miljøudvalget den 30. september 2024, Energistrategi for København

Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget skal tage stilling til en Energistrategi, der også vil indgå i Klimaplan 2035. Da udviklingen på energiområdet frem mod 2035 vil være præget af store forandringer, er strategien udviklet sammen med energi- og forsyningsaktørerne i København, der har udarbejdet 19 grundprincipper, som sætter fælles ret-

ning for prioriteringer, samarbejder og investeringer. Strategien beskriver, hvordan Københavns Kommune vil arbejde med energiområdet i fremtiden og strategien kan danne grundlag for fremtidig koordination med aktørerne i regi af Energistrategisk Forum, samt til en bredere koordinering på tværs af omegnskommuner og øvrige forsyningsselskaber.

Indstillingen blev godkendt uden afstemning.

Det Konservative Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

”Det Konservative Folkeparti støtter energistrategien, men for os er det også væsentligt at understrege, at strategien ikke er en kommunaliseringsstrategi, og at vi ser de private aktører som dygtige og effektive medspillere, som vi med strategien ikke ønsker at indskrænke. For os er det væsentligt, at vi får løst opgaven på den bedste og mest effektive måde og her viser de private initiativer sig igen og igen at være klart det bedre alternativ – derfor ja-tak til energistrategi, nej-tak til kommunalisering.”

Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet afgav følgende protokolbemærkning:

”Partierne ønsker så vidt muligt at arbejde henimod en fuld udfasning af træbaseret biomasse og fossilbrændsel. Vi mener derfor, at der bør arbejdes videre på, hvordan man understøtter og samarbejder med nabokommuner opbygning af decentrale varmeanlæg, herunder store varmelagre også udenfor kommunegrænsen. Supplerende bør der lægges større fokus på at indkøbet af biomasse bidrager til øget skovvækst, fx ved at fokusere på certifikater samt overvågning af permanent skovrejsning via satellit.”

Radikale Venstre og Alternativet afgav følgende protokolbemærkning:

”Partierne mener, at reduktionen af klimabelastning fra den københavnske boligmasse ikke går stærkt nok. På linje med Paris, ønsker vi, at der til alle eksisterende byggerier uanset ejendomsform skal være krav om at klimaoptimere. Kommunerne skal rent lovgivningsmæssigt have mulighed for at kræve højere standard for energirenovering, end hvad nationale krav måtte tilsige, så visse lokale forhold kan blive bragt i spil for netop at opnå energioptimering. I år 2030 skal der ikke være boliger tilbage i København under energimærke C undtagen, hvor kulturelle forhold såsom bygningsarv eller særlige sociale forhold taler for det. Sådanne krav vil formentlig føre til ny økonomisk kreativitet hos f.eks. ejere til bedre udnyttelse af tagetager, opdeling af boliger, solceller eller byvindmøller på tage.”

Københavnerne Klimaborgerting har afgivet anbefalinger fra sin første samling 2023-2024 om det gode københavnertiliv med langt mindre udledning af CO₂ fra forbruget af mad, bolig og transport. Borgerrepræsentationen skal tage stilling til, hvordan anbefalingerne skal indgå i arbejdet med den kommende Klimaplan 2035 og desuden tage stilling til kernespørgsmålet for Klimaborgertingens næste samling 2024-2025.

Indstillingen blev anbefalet over for Borgerrepræsentationen uden afstemning.

Det Konservative Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

”Det Konservative Folkeparti støtter indstillingen, da vi ønsker at anerkende det frivillige arbejde, der er blevet leveret. MEN det betyder ikke, at vi støtter anbefalingerne som de ligger, og vi kommer ikke til at støtte det videre arbejde med flere af de anbefalinger, der bliver præsenteret. For det Konservative Folkeparti er det vigtigt, at København bliver en foregangsby, der viser en ønskværdig vej frem, som andre byer ønsker at følge. Dette opnår vi ved at skabe fortsat økonomisk vækst, samt anvendelse af de teknologiske muligheder der allerede eksisterer og som kommer til at eksistere i fremtiden. En nedlukning for økonomiske vækst, askese og selvpineri er derimod IKKE en vej, som andre byer vil ønske at følge, tværtimod vil vi derved opnå at andre byer ikke omstiller sig og at København ikke bliver førende – nej-tak til askese og nulvækst og ja-tak til vækst og teknologidreven grøn omstilling og udvikling.”

Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

”Venstre stemmer for indstillingen, da vi naturligvis gerne vil anerkende det frivillige arbejde, som Klimaborgerting har lavet. I Venstre er vi dog meget skeptiske overfor de mange penge og ressourcer, der i København bruges på klimaborgerting og lokale klimatopmøder. Klimaborgertingens anbefalinger viser, at mange af forslagene ikke er noget, vi kan beslutte fra Københavns rådhus, men som skal besluttes på Christiansborg. Samtidig er der ikke kommet nogle nye anbefalinger på bordet, som vi ikke allerede har drøftet i Teknik- og miljøudvalget.”

Økonomiudvalget den 12. december 2023, Orientering om Kommissorium for udvikling af energistrategi

Teknik- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 12. juni 2023, at der udarbejdes en energistrategi som en del af den kommende Klimaplan 2035, og at energistrategien forelægges for Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget medio 2024. Energistrategien udarbejdes i samarbejde med relevante eksterne aktører i energi- og forsyningssektoren.

Til Teknik- og Miljøudvalgets og Økonomiudvalgets orientering vedlægges kommissoriet for arbejdet med energistrategien

Teknik- og Miljøudvalget den 18. december 2023, Orientering om Kommissorium for udvikling af energistrategi

Teknik- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 12. juni 2023, at der udarbejdes en energistrategi som en del af den kommende Klimaplan 2035, og at energistrategien forelægges for Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget medio 2024. Energistrategien udarbejdes i samarbejde med relevante eksterne aktører i energi- og forsyningssektoren.

Til Teknik- og Miljøudvalgets og Økonomiudvalgets orientering vedlægges kommissoriet for arbejdet med energistrategien.

Økonomiudvalgets beslutning den 12. december 2023, Ambitionsniveau for Klimaplan 2035

Et samlet Økonomiudvalg fremsatte følgende ændringsforslag som tilføjelse til indstillingens 4. at-punkt:

"Dog således at forvaltningerne frem mod næste behandling af Klimaplan 2035 skal udarbejde forslag til delmål for nedbringelse af CO₂-udledning fra kommunens indkøb i 2030."

Ændringsforslaget blev godkendt uden afstemning.

Den således ændrede indstilling blev herefter godkendt uden afstemning.

Teknik- og Miljøudvalgets beslutning den 4. december 2023, Ambitionsniveau for Klimaplan 2035

Ambitionsniveauet for Klimaplan 2035 vil sætte retning for udviklingen af indsatsområder og delmål. Forvaltningerne anbefaler, at pejlemærkerne fortsat kan anvise ambitionsniveauet og dermed målsætninger for det videre arbejde med Klimaplan 2035. Forvaltningerne vurderer på baggrund af det gennemførte arbejde, at målsætningerne er ambitiøse. Der er dog på nuværende tidspunkt usikkerhed om mulighederne for at nå reduktionsmålene i 2035, idet målopfyldelse for den geografiske udledning afhænger af teknologisk udvikling og investeringer, mens reduktion af forbrugsbaserede udledninger afhænger af samarbejde med erhvervsliv, civilsamfund og borgere, samt teknologisk fremskridt generelt. De indsatser, som skal understøtte realisering, fremlægges løbende i roadmaps. Første roadmap vedlægges, når udkast til Klimaplan 2035 fremlægges ultimo 2024.

Indstillingens 1.-2. at-punkt blev godkendt uden afstemning.

Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten afgav følgende protokolbemærkning:

"Partierne mener, at der frem mod næste behandling af Klimaplan 2035 skal udarbejdes et delmål for nedbringelse af CO₂-udledning fra kommunens indkøb i 2030."

Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

"Partierne tilslutter sig de overordnede målsætninger – og understøtter fuldt ud de nationale klimamål, men står naturligvis ved de aftaler, der er indgået."

Socialdemokratiet og Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

"Partierne bakker op om indstillingen, men er nervøse for mulighederne for at måle kommunens indflydelse på reduktionen af den forbrugsbaserede Co2-udledning."

Teknik- og Miljøudvalget den 6. november 2023, Orientering om følgegruppe for Klimaborgertinget

Teknik- og Miljøudvalget blev orienteret om, at deltagerne i Københavnernes Klimaborgerting nu er udtrukket, og at Teknik- og Miljøforvaltningen vil invitere en følgegruppe med politisk deltagelse til nærmere at følge, kommentere og kvalificere det videre arbejde med klimaborgertingets anbefalinger samt forberedelse af de næste samlinger i klimaborgertinget 2024-2026. Medlemmer af Teknik- og Miljøudvalget kan melde sig til følgegruppen.

Teknik- og Miljøudvalgets beslutning den 16. juni 2023, Energistrategi som en del af Klimaplan 2035

Frem mod 2035 vil mange mulige nye teknologier (fx CCS, CO₂-infrastruktur, geotermi, storskala varmepumper m.fl.) gøre fremtidens energisystem mere kompleks og uforudsigeligt. Samtidig vil den øgede elektrificering medføre et øget elforbrug. Det er derfor nødvendigt at sikre åbenhed og fleksibilitet i energiplanlægningen. På den baggrund foreslår Teknik- og Miljøforvaltningen, at forvaltningen i forbindelse med Klimaplan 2035 udarbejder en energistrategi. Energistrategien udarbejdes i samarbejde med Økonomiforvaltningen. Energistrategien kan bidrage til at opfylde målsætninger i Klimaplan 2035, men vil også kunne have et bredere sigte fx forsyningssikkerhed. Teknik- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om der skal udarbejdes en energistrategi som del af den kommende Klimaplan 2035.

Indstillingen blev godkendt uden afstemning.

Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten afgav følgende protokolbemærkning:

"Partierne noterer sig, at varmelagre også indgår i det videre arbejde med energistrategien, selvom de ikke er nævnt i selve indstillingen."

Det samlede udvalg afgav følgende protokolbemærkning:

"Partierne er enige om, at der sideløbende med videreudviklingen af energistrategien, som et led i Københavns kommende klimaplan, skal

iværksættes en dialog med omegnskommunerne og alle andre relevante aktører om en fælles energistrategi som på sigt dækker hovedstadsområdet samlede energisystem.”

Borgerrepræsentationen den 1. juni 2023, Københavnerne Klimaborgerting og lokale klimatopmøder i bydele

Med budget 2023 blev det vedtaget, at der skal udvikles og etableres et klimaborgerting i forbindelse med den nye Klimaplan 2035 for at sikre et fundament for langsigtet involvering af københavnere særligt med fokus på de forbrugsbaserede udledninger. Med Budget 2023 blev det ligeledes vedtaget, at der skal afholdes lokale klimatopmøder i udvalgte bydele i København, der skal understøtte forpligtende partnerskaber i bydelen, som kan sikre de nødvendige CO₂-reduktioner og en bedre bydel. Med denne indstilling skal Borgerrepræsentationen tage stilling til kernespørgsmål og mandat for Klimaborgertingens første samling 2023-2024 samt til antallet af lokale klimatopmøder og metode til at udvælge bydele. Indstillingen blev godkendt uden afstemning.

Teknik- og Miljøudvalgets beslutning den 17. april 2023, Københavnerne Klimaborgerting og lokale klimatopmøder i bydele

Indstillingen blev anbefalet over for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen uden afstemning.

Teknik- og Miljøudvalget den 13. marts og den 27. marts 2023, Drøftelse af afgrænsning af klimaplan 2035

Teknik- og Miljøudvalget drøftede afgrænsning for aktiviteter og udledninger i Klimaplan 2035. Afgrænsningerne rummer de tre pejlemærker, som Borgerrepræsentationen vedtog den 23. september 2021.

Indstillingen blev drøftet på begge møder.

Borgerrepræsentationen den 6. oktober 2022, Andenbehandling af budgetforslag 2023 og overslagsårene 2024-2026

Borgerrepræsentationen tog stilling til de fremsatte ændringsforslag til budgetforslaget for 2023, der var fremsat inden for den af Borgerrepræsentationen fastsatte frist.

Med TM026 Reduktion af forbrugsbaserede emissioner i ny klimaplan 2035 er der afsat 5,4 mio. kr. på service i 2023, 4,4 mio. kr. i 2024 og 0,8 mio. kr. i 2025 til reduktion af forbrugsrelaterede udledninger i 2035. Heraf er i alt 1,7 mio. kr. i 2023-2026 afsat til klimaborgerting, konsulenttydelser, rekruttering og afvikling.

For stemte: Ø, C, B, V, Å, I, D og O.

Imod stemte: Ingen.

Undlod at stemme: A og F.

Socialdemokratiet og SF afgav følgende protokolbemærkning: "I vores hverdag på Rådhuset oplever vi, at der er enighed på tværs af partierne om størstedelen af beslutningerne. Dette budget er ikke anderledes. Socialdemokratiet og SF deler ambitionen med forligspartierne om store dele af budgettet. Budgettet omfatter en lang række initiativer og investeringer, der blev forhandlet og fundet enighed om tidligt i for-handlinger, hvor alle parter var med om bordet. Vi har stemt for de dele af budgetforslaget ved at tage det med i vores alternative budget for 2023, jf. bilag 2a. Fællesmængden kan læses i bilag 3a. Derfor er der også en stor del af vores budget, der er identisk med forligspartiernes. Socialdemokratiet og SF undlader at stemme, hvilket ikke skal forstås som, at der ikke er opbakning til hovedparten af budgettet, men grun-det afstemningsproceduren.

Borgerrepræsentationens beslutning den 23. september 2021, En ny klimaplan 2035

Borgerrepræsentationen skal tage stilling til det videre arbejde med en ny klimaplan 2035.

Indstillingen blev godkendt uden afstemning.

Enhedslisten og Alternativet videreførte følgende protokolbemærkning fra udvalgsbehandlingen:

"Enhedslisten og Alternativet vil arbejde for, at midlerne til sekretariat findes i forbindelse med Overførselssagen. Det haster med at komme i gang. På næste Borgerrepræsentationsmøde skal Borgerrepræsentationen tage stilling til en sag, om at plan for udfasning af træbaseret bio-masse skal indgå i arbejdet med Klimaplan 2035, og i den refereres til at arbejdet med Klimaplanen går i gang allerede i januar 2022."

Borgerrepræsentationens beslutning den 23. september 2021, Mulig-hederne for at udfase træbaseret biomasse

Borgerrepræsentation skal tage stilling til forvaltningernes besvarelse af medlemsforslaget om muligheder om at udarbejde en plan for at ud-fase biomasse som primær energikilde i Københavns Energiforsyning.

SF fremsatte følgende ændringsforslag (ÆF1) om nyt 4. at punkt:

"At Københavns kommune nu analyserer mulige placeringer af varme-pumper, geotermi og varmelagre, således at reservering af arealer til disse formål kan begynde i forbindelse med vedtagelsen af budget 2023."

SF fremsatte følgende ændringsforslag (ÆF2) om nyt 5. at punkt:

"At Københavns kommune nu analyserer alternativer til brug af træbio-masse i fjernvarmeforsyningen, som kan igangsættes i forbindelse med kontraktudløb af Avedøreværket blok 2 i 2027, Amagerværket blok 1 i 2029 og Avedøreværket blok 1 i 2033.

Analyserne skal være klar i god tid inden kontraktudløbet af Avedøreværket blok 2 i 2027, så der kan tages politisk stilling til omstilling af fjernvarmeforsyningen."

Det af det SF fremsatte ændringsforslag (ÆF1) blev vedtaget uden afstemning.

Det af det SF fremsatte ændringsforslag (ÆF2) blev vedtaget uden afstemning.

Indstillingen blev herefter godkendt uden afstemning.

Enhedslisten afgav følgende protokolbemærkning, som Frie Grønne, Danmarks nye Venstrefløjsparti tilsluttede sig:

"Partierne anser ikke træbaseret biomasse som en bæredygtig energikilde. Vi mener derfor at fjernvarmeforsyningen udelukkende skal baseres på vedvarende energikilder, og at der er brug for en ny helhedsorienteret forsyningsstrategi.

En sådan strategi må tage udgangspunkt i at reducere forbruget generelt til et bæredygtigt niveau, inden for vores planetære råderum. Samt at der laves beregninger på den negative klimapåvirkning, som fortsat afbrænding af træbaseret biomasse har på verdens CO₂ udledning, inkl. i tilfælde hvor træmassen ikke genoprettes fuldt. Vi mener at udfasningsplanen skal gå hurtigere end der lægges op til i bilag 2, men vi støtter at mulighederne for reduktion og udfasning indgå i den ny klimaplan der skal vedtages senest i 2023".